

TARTU LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tartu

24.05.2016 nr LVK-M-0116

**Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruse nr
27 "Koolitoetus" muutmine**

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõige 1 punkti 5 alusel.

§ 1. Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruses nr 27 "Koolitoetus" tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

"(2) Tartu linnas esimesse, teise või kolmandasse klassi mineva lapsega on võrdsustatud laps, kelle enda ja ühe vanema või muu last kasvatava isiku, kellele makstakse lapse eest riiklikke peretoetusi, elukoht on rahvastikuregistri andmetel Tartu linnas, kuid ta läheb Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna soovitusel esimesse, teise või kolmandasse klassi mõne teise kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil.";

2) paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

"5) lapse eest on tasumata koolieelse munitsipaallasteasutuse kohatasu või toidukulu.".

Esimees

Esitab: linnavalitsus , 24.05.2016 istungi protokoll nr 42

Ettekandja: Tiia Teppan

Õiend

Tartu Linnavolikogu Määruse "Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruse nr 27 "Koolitoetus" muutmise" juurde

Koolitoetust makstakse 2016/2017. õppeaastal kolmandat korda. 2014/2015. õppeaastal maksti koolitoetust 1. klassi astuvate laste eest. 2015/2016. õppeaastal maksti koolitoetust 1.-3. klassi astuvate laste eest.

2015. aastal muudeti koolitoetuse eraldamise korda selliselt, et koolitoetust oli õigus taotleda üksnes Tartu linnas esimesse, teise või kolmandasse klassi astuvatel lastel. Esimesel aastal ei olnud seatud kooli asukohale piiranguid.

Määruse rakendamisel selgus, et on olemas üks sihtrühm, kes ei õpi väljaspool Tartut pelgalt vanema valikul. Osadele lastele soovitab sotsiaal- ja tervishoiuosakond õppimist õpilaskoduga koolis väljaspool Tartut. Selliste laste vanematel on huvi ja õigustatud ootus saada koolitoetust. Eelnõuga teeme ettepaneku anda koolitoetus lastele, kes sotsiaal- ja tervishoiuosakonna hinnangul vajavad tingimusi õppimiseks õpilaskoduga koolis väljaspool Tartut.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna andmetel õpib õpilaskoduga koolides 2015/2016. õppeaastal 30 last, kellel on vastav suunamine. Need lapsed on kogu põhikooli vanuses, neist on 1.-3. klassi lapsi mõni üksik. Õpilaskoduga kooli suunamine on 1. klassi laste puhul väga erandlik, 2.-3. klassi õpilastel reaalsem. Muudatuse mõju eelarvele on marginaalne.

Teiseks teeme eelnõuga ettepaneku jätta koolitoetus maksmata, kui vanemal on lapse eest jäänud tähtaegselt tasumata lasteaia või -hoiu kohatasu või toidukulu, st vanem on lapse eest, kellele taotleb koolitoetust, Tartu linnale võlgu.

Peredele, kellel on rahalise toimetulekuga raskusi, määrab sotsiaal- ja tervishoiuosakond lasteaiatoidu toetuse ja lasteaia kohamaksu toetuse. Sellisel juhul tasub pere eest toidukulu ja lasteaia kohatasu sotsiaal- ja tervishoiuosakond. Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna statistika vastavate toetuste osas on järgmine:

Lasteaiatoidu toetus	Saajate arv
märts - august 2015	297
september 2015 - veebruar 2016	267
summa kokku	54 712,40
jaanuar - märts 2016 esitatud taotlused	231
toetus perioodiks 16.01.-31.08.2016, so 6 kuud kokku	46 290
Lasteaia kohamaksu toetus	Saajate arv
märts – august 2015	50% 69
	100% 228
september 2015 - veebruar 2016	
50%	74
	100% 193

	summa kokku	142 917,91
jaanuar - märts 2016 esitatud taotlused 50%		43
	100%	188
	summa kokku	74 949
lasteaiia kohamaksu ja toidutoetus kokku aastal 2015		197 630,31

Seega pered, kellel on raskusi rahalise toimetulekuga, üldjuhul ei lahku lasteaiast võlgnevusega.

Haridusosakond koostöös rahandusosakonnaga analüüsis lasteaiast võlgnevusega lahkunud laste arvu eesmärgiga välja selgitada, kui mitmele koolitoetuse saajale avaldaks vastava sätte sisseviimine mõju 2016/2017. õppeaastal koolitoetuste maksmisel:

Võlgnetav summa	Laste arv
kuni 1€	6
1-9€	10
10-49€	31
50-99€	26
100-199€	32
200-299€	14
300-399€	10
400-499€	4
üle 500€	5
	138

Tabelis ei ole kajastatud neid lapsi, kes lahkuvad juuni-august 2016. aasta lasteaiast ja kellel jääb üles võlgnevus. Need andmed veel selguvad.

2016/2017. õppeaastal on koolitoetust õigus saada:

- 1. klassis 1241 lapsel
 - 2. klassis 1304 lapsel
 - 3. klassis 1399 lapsel
- Kokku 3944 lapsel

Seega 3944 lapsest puudutab eelnõuga taotletav muudatus 138 last (so 3,5 %). 138 seas on lapsi, kes õpib nii esimeses, teises kui ka kolmandas klassis.

Haridusosakonnal on plaanis juulikuus saata vanematele kiri, kus juhatakse tähelepanu, et lasteaias ülesjäänud võlg võib saada takistuseks koolitoetuse saamisel ning palume võlgnevuse tasuda. Seega loodame, et selleks ajaks, kui kätte saabub koolitoetuse väljamaksmise aeg, on võlglaste arv tunduvalt väiksem.

Kuna koolitoetus on 50 eurot ja seda makstakse kolm aastat, st kokku 150 eurot, siis ilmselt ei motiveeri see võlgnevust tasuma neid vanemaid, kelle võlgnevus on 100 ja enam eurot. Paraku näitab praktika, et need võlad jäävadki üles ning lõpuks aeguvad ning neist loobutakse. Sisuliselt saavad ka need vanemad seega hüve, kuna nad on sel juhul saanud mööndusi lasteaiia arve tasumise osas.

Lasteaiajuhid on seisukohal, et taoline meede paneb vanematele suurema vastutuse lasteaiast lahkumisel viimase arve tasumiseks.

Arutati ka varianti, et võlgnevusi linna ees võiks vaadelda laiemalt kui ainult lasteaiaga kohatasu ja toidukulu (nt üürivõlg jne), kuid see ei ole antud kontekstis võimalik. Nimelt ei tea me, kas Tartu linna ees kohustused täitmata jätnud vanem moodustab lapsega ühe leibkonna või mitte. Oleks ebaõiglane jätta koolitoetus välja maksmata, kui kohustused on täitmata vanemal, kes ei tegele lapse igapäevase kasvatamisega.

Lasteaia kohatasu on seotud konkreetse lapse kuludega, seega on võlgnevus otseselt seostatav koolitoetusega. Kui vanem on linnalt saanud nõ hüve, jättes tasumata kohatasu või toidukulu, siis ei peaks ta veel lisaks lisahüve koolitoetuse näol saama.

=====

IRL fraktsiooni ettepanek, esitatud 09.06.2016 volikogu istungil:

1. Lisada paragrahvile 3 lõige 3 järgmises sõnastuses:

"(3) Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna suunamisel mõne teise kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil 2014. ja 2015. aastal esimesse või teise klassi läinud lapsele, kellele ei makstud koolitoetust, makstakse seda tagasiulatuvalt 2016. aastal."

2. Jätta määrusest välja paragrahvi 6 lõike 2 punkt 5.

Linnavalitsuse 14.06.2016 istungi protokoll nr 50:

2. Seisukoha andmine IRL fraktsiooni esitatud ettepanekute kohta Tartu Linnavolikogu määruse "Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruse nr 27 "Koolitoetus" muutmine" eelnõu muutmiseks

KUULATI: Riho Raave ettekannet ja Urmas Klaasi sõnavõttu.

OTSUSTATI: 2.1. nõustuda osaliselt IRL fraktsiooni esimese ettepanekuga linnavolikogu määruse "Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruse nr 27 "Koolitoetus" muutmine" eelnõu muutmiseks ja täiendada eelnõu paragrahvi 1 punktiga 3 järgmises sõnastuses:

"3) paragrahvi 7 lõike 2 tekst loetakse paragrahvi lõikeks 3 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

"(2) Käesoleva määruse § 3 lõiget 2 rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01. septembrist 2015."";

2.2. mitte nõustuda IRL fraktsiooni teise ettepanekuga linnavolikogu määruse "Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruse nr 27 "Koolitoetus" muutmine" eelnõu muutmiseks, millega tehti ettepanek jätta määrusest välja § 6 lõike 2 punkt 5.

Seletus

Tartu Linnavalitsus esitas linnavolikogule eelnõu "Tartu Linnavolikogu 26. juuni 2014. a määruse nr 27 "Koolitoetus" muutmine", millega sooviti sisse viia kaks muudatust:

1) laiendada koolitoetuse saajate ringi (toetust hakkaksid saama ka lapsed, kes sotsiaal- ja tervishoiuosakonna soovitusel õpivad esimeses, teises või kolmandas klassis mõne teise kohaliku

omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil);

2) lisada täiendav alus koolitoetuse väljamaksmata jätmiseks (toetusele ei ole õigust vanematel, kes on jättnud linnale lasteaias või -hoius koha eest tasumata 1.-3. klassis õppiva lapse eest).

IRL fraktsiooni esimese ettepaneku kohaselt tuleks väljaspool Tartut õppivate laste puhul soodsamat sätet kohaldada tagasiulatuvalt alates koolitoetuse maksmata hakkamisest.

Selle ettepanekuga saab nõustuda osaliselt, sest koolitoetuse maksmise tingimused on olnud aastati erinevad.

Esimest korda maksis Tartu linn koolitoetust 2014/2015. õa alguses (september-oktoober 2014). Esimesel aastal maksti koolitoetust ainult esimesse klassi astunud lastele. Seda ei makstud teises klassis õppivatele lastele, seega ei ole põhjendatud 2014. aastal tagasiulatuvalt toetuse maksmine 2. klassi lastele.

2014/2015. õa alguses kehtinud määruse § 3 sõnastus oli järgmine:

Koolitoetus on toetus lapsele, kes läheb esimesse, teise või kolmandasse klassi ja kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Tartu linn.

Alates 05.07.2015 muudeti määruse § 3 sõnastust ja see sellest ajast järgmine:

Koolitoetus on toetus lapsele, kes läheb Tartu linnas esimesse, teise või kolmandasse klassi ning kelle enda ja ühe vanema või muu last kasvatava isiku, kellele makstakse lapse eest riiklikke peretoetusi, elukoht on rahvastikuregistri andmetel Tartu linnas.

Seega 2014. a septembris said koolitoetust taotleda kõik Tartus elavad vanemad, kelle lapsed elavad samuti Tartus ning kes läksid esimesse klassi. 2014. aastal ei kehtinud piirang, et laps peab astuma Tartu linnas esimesse klassi. Seega oli antud kõikidele eelnõu järgi soodustust saavatele vanematele võimalus koolitoetust taotleda ning 2014. aastat soodustus ei mõjuta.

2014. aastal sai Tartu linn esimese kogemuse koolitoetuste maksmisel ja selle kogemuse analüüsimise tulemusel viidi 2015. aastal nimetatud määrusesse muudatused. Üheks muudatuseks oligi asjaolu, et koolitoetust makstakse ainult nende laste puhul, kes lähevad Tartu linnas 1.-3. klassi.

Esiteks oli väljaspool Tartut 1.-3. klassis õppivate laste kohta taotlusi marginaalne arv, teiseks on ju ka selge, et kui laps käib 5 päeva nädalas koolis (1.-3. kl) mõne teise KOV haldusterritooriumil, siis ta tegelikult ei ela Tartus. Selleks, et mitte soodustada rahvastikuregistris elukoha kohta valeandmete kajastamist, sai lisatud määrusesse vastav täiendus.

2015/2016. aastal selgus rakendamise käigus, et Tartus on lapsi, kes sotsiaal- ja tervishoiuosakonna soovitusel õpivad väljaspool Tartut. Nimelt soovis üks vanem saada koolitoetust õpilaskoduga koolis õppiva lapse eest.

Õppisime sellest kogemusest ja algatasime sel aastal vastava muudatuse, et koolitoetust oleks võimalik saada ka vanematel, kes on ametiasutuse soovitusel lapse õppima saatnud õpilaskoduga kooli väljapoole Tartut.

Eelnõu esitamise ajal oligi meile teada see üks vanem, kes koolitoetust taotles ja ei olnud

olukorraga rahul. Kuna soovisime olla paindlikud ja nägime, et sellest juhtumist on vaja järeldusi teha, siis algatasime ka määruse muutmise, kuigi see puudutas sel hetkel ainult ühe lapse vanemat, kes koolitoetuse taotluse esitamisega endast märku andis.

IRL fraktsiooni ettepaneku valguses analüüsisime olukorda laiemalt. Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna andmetel õpib nende soovitusel õpilaskoduga koolis 30 last, kelles septembri 2015 käis 1.-3. klassis 4 last.

Kuna eelnõuga lisatav säte annab soodustuse, siis oleme nõus, et seda tuleks hakata rakendama sellest ajast, kui vastaval soodustusel oleks mõju toetuse saajata ringile, st septembrist 2015.

Haridusosakond võtab ühendust nende 4 lapse vanemaga ja juhib tähelepanu, et tagantjärele on võimalik esitada koolitoetuse taotlus. Tartu linna seisukoht on olnud algusest peale, et koolitoetuse taotlemine on taotluse põhine, st vanem otsustab ise, kas ta seda taotleb või mitte. Praktika näitab, et kõik vanemad ei taotle. Seega tuleb meil antud olukorras juhtida tähelepanu võimalusele esitada taotlus tagantjärele.

Mõju eelarvele 200 eurot, kui kõik neli vanemat esitavad taotluse.

IRL fraktsiooni ettepanekus oli kirjas, et koolitoetust makstakse tagantjärele 1. ja 2. klassi lastele. Tegelikult maksti koolitoetust 2015. aastal 1.-3. klassi õpilastele.

IRL fraktsiooni teine ettepanek oli jätta määrusest välja § 6 lõike 2 punkt 5, mis sätestab, et koolitoetus jäetakse andmata, kui lapse eest on tasumata koolieelse munitsipaallasteasutuse kohatasu või toidukulu.

Tartu linna jaoks on probleem, et osad vanemad lahkuvad lapsega lasteaiast kooli ja ei tasu viimase kuu arvet. Küsimus ei ole pere majanduslikus taustas. Seda oleme põhjalikult käsitlenud eelnõu õiendis. Võlgnevusi pole üldjuhul nende laste eest, kelle eest tasub arve sotsiaal- ja tervishoiuosakond.

Oleme saanud lastehoiuga lasteaedadelt tagasisidet, et on esinenud ka selliseid juhtumeid, kus laps tuuakse kuuks ajaks lastehoiud, siis lahkutakse ja jäetakse arve tasumata.

Kuna linna asutused ja linnavalitsus ei vastuta eelarve täitmisel ainult kulude osas, vaid eelarvet tuleb täita ka kavandatud tulude osas, siis tuleb linnal reageerida tekkinud võlgnevustele. Kohtumenetlus peaks olema sel juhul tõesti viimane tee, sest see on nii linnale, lapsevanemale kui ka kohtute süsteemile koormav ning sellega seotud kulud maksumaksjale suuremad kui võlgnevuse sissenõudmisest saadav tulu.